

„Fasiszta internacionálé”

VISSZHANG - LXVI. évfolyam, 24. szám, 2022. június 17.

A magyar olvasó rengeteget olvashatott a kormányajtóban arról a rendezvényről, amelyet a szélsőjobboldali *American Conservative Political Action Conference* tartott Budapesten 2022 májusában. Az alábbiakban ezt szeretném kiegészíteni a nyugati sajtó erről szóló híreivel.

Érdekes és elgondolkodtató, hogy az amerikai újságírónak a „fasiszta internacionálé” túlzó párhuzamát idézte fel ez a kétnapos budapesti találkozó. A *Los Angeles Times* ezen összejelentelről írott, 2022. május 19-i cikkében emlékeztetett Michael Ledeen történész 1972-ben megjelent könyvére (*Universal Fascism: The Theory and Practice of the Fascist International, 1928-1936*, „Nemzetközi fasizmus: a fasiszta internacionálé elmélete és gyakorlata, 1928-1936”), mely egyfajta fasiszta internacionálé megjelenését mutatta be a két világháború között. Vissza akarják pergetni az órát Mussolini és Hitler korára? – kérdi a szerző.

A fasiszta internacionálé furcsán hangzó fogalma tehát nem új. A két világháború közötti évekre visszatekintő könyv által leírt epizód mellett 2015 szeptemberében Alexander Reid Ross *A Fasiszta Internacionálé új fejezetéről* címmel írt cikket abból az alkalomból, hogy 58 különböző párt és szervezet részvételével az orosz fasiszta *Rodina* párt kezdeményezésére megalakult a Világ Nemzeti-konzervatív Mozgalma (*World National-Conservative Movement*). A nacionalista-konzervatív mozgalom elvei és célkitűzései a mai Magyarországon nagyon ismerősen hangzanak: visszatérés az egészséges morálhoz, a család értékeihez, fellépés a nemzet tönkretételét jelentő migráció, a liberalizmus, multikulturalizmus, tolerancia és a „globális cabal” (értsd zsidók) ellen. A szervezet a „konzervatív forradalom győzelmét” hirdette. Ez a budapesti konferenciáját tartó és hasonló alapelveket hirdető mai konzervatív amerikai szervezet 1974-ben jött létre, 2011-ben ez indította útjára Donald Trumpot politikai pályáján, aki azután 2016 és 2021 között évi nagygyűléseinek vezérszónoka volt.

Ma nem véletlenül rendezték meg Budapesten a találkozójukat, hiszen Orbán Viktor szavaival: „Magyarország az a laboratórium, ahol a progresszív dominancia ellenszereit kikísérleteztük (...) Magyarországot a konzervatív keresztény értékek védőbástyájának tekintik Európában.” A példaképüknek tekintett ország miniszterelnökét kérték fel ülésük megnyitására, hogy ihletést adjon számukra. Az „etnikai nacionalisták – írta az újság – úgy gondolják, hogy egy nemzetközi mozgalom részei”.

A magyar miniszterelnök láthatóan büszkén fogadta a megtiszteltetést, és érdemi tanácsokat adva nyitotta meg a konferenciát. Az *U. S. News & World Report* kiemelte, Orbán arra emlékeztette amerikai fegyvertársait, hogy „a liberálisokat a jobboldalnak egységesülve kell leverni (...) Az európai és amerikai konzervatívoknak vissza kell hódítani a washingtoni és brüsszeli intézményeket a liberálisoktól, akik veszélyeztetik a nyugati civilizációt.” Trump újráválasztásának és az Európai Parlament választásának 2024-es döntő évére kell felkészülni. „A progresszív liberálisok, neo-marxisták, emberek, akiket Soros György finanszíroz, meg akarják semmisíteni azt az életformát, melyet ti és mi annyira szeretünk... Össze kell hangolni csapataink mozgását, ahogy közelítünk a döntő 2024-es évhez.”

A magyar miniszterelnök nem véletlenül 12 pontban foglalta össze tanácsait a hatalom megszerzésére és megszilárdítására. Ő ugyanis közismerten szeret az 1848-as szabadságharcosok pózában fellépni, s nyilván ezért vette át az 1848. március 15-én felolvasott kiáltvány, a „Mit kíván a magyar nemzet” 12 pontjának formáját. Groteszk póz, hiszen az eredeti forradalmi 12 pont között első helyen a „kívánjuk a sajtó szabadságát, censura eltörlését!” szerepel. Most viszont Orbán Viktor éppen azt tanácsolta szélsőjobboldali amerikai barátainak, hogy „meg kell szerezni a sajtót és kiszorítani az ott domináló

baloldali demokratákat”. Ez az egyik legfőbb eszköz a liberálisok legyőzésére, hivatkozott a magyar tapasztalatokra. (Ennek megfelelően a nemzetközi sajtót nem is engedték be a rendezvényre.)

Valóban, ez hívta fel a nemzetközi szélsőjobboldal figyelmét Orbán Magyarországra. A *New York Times* már 2021. augusztus 7-én arról írt, hogy a Fox TV-csatorna szélsőségesen jobboldali munkatársa, Tucker Carlson „beugrott” Orbán Viktorhoz „azzal a reménnyel, hogy ideológiai központot hozzon létre a globális konzervatív mozgalom számára”. „Ez a kis ország – mondta azután Carlson amerikai műsorában – sok tanulsággal szolgálhat számunkra.” A *New York Times Magazin* már 2021. október 19-én a következő címmel írt cikket: *Hogyan esett szerelembe az amerikai jobboldal Magyarországgal.*

Az angol *Guardian* napilap a budapesti konferenciát illetően a „népcsere” ideológiáját emelte ki, mint ami összeköti „a radikális jobboldalt az Atlanti-óceán két oldalán”, s Orbán már erről beszélt újraválasztása után is, mondván, az „európai katolikus gyermekek hiányának pótlása más civilizációból érkező migránsokkal öngyilkosság”. A német *Süddeutsche Zeitung* amiatt háborgott, hogy „az amerikai konzervatívok hajlandók szorosán összekapcsolódni a nemzetközi szélsőjobboldallal, a Putyin-barát Orbán Viktorral is”.

A *Politico* hírcsatorna azonban nemcsak leírta a történéseket, hanem hozzá is tette, hogy a Fehér Háznak „ragaszkodnia kell ahhoz, hogy mindaddig függesszék fel a magyar NATO-tagságot, míg az ország nem hajt végre 180 fokos fordulatot a politikában, és nem tér vissza a független intézményekhez. Minden ok megvan feltételezni – írta –, hogy Németország és Franciaország lelkesen fogadna egy ilyen washingtoni kezdeményezést. Az Európai Unió Bizottsága már bevetette, hogy fösszák meg Magyarországot sok millió eurós brüsszeli támogatásától, amire idáig nem volt példa. De hát Orbán a szubvenciókat illegális kasszaként használja diktátori törekvéseinek véghez vitelére.”

A magyar miniszterelnök túlbujánzó öntudatát nyilván nagyban igazolja és erősíti a nemzetközi szélsőjobb elismerése. De vajon nem kell majd ezért nagy árat fizetnie az országnak? Ha izolálódik az Európai Unióban, és nem folynak be, mint lassan két évtizede, az uniós támogatás milliárdjai, ha a Nyugat helyett még erőteljesebben odakötődik a putyini Oroszországhoz, akkor megismétlődhet, ami háromnegyed évszázaddal ezelőtt történt az országgal, amikor valóban aktív tagja volt egy fasiszta internacionálénak.